

Република Србија

УПРАВНИ СУД

Одељење у Нишу

II-1 У.7063/10 (2009)

Дана: 02.09.2010.године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Десе Симић, председника већа, Милорада Тешића и Николе Динића, чланова већа, са судијским помоћником Небојшом Стојановићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Јеврејске општине Београд, Београд, Краља Петра 71-а, коју заступа пуномоћник Рајна Андрић, адвокат из Београда, Светозара Марковића 19, ради поништаја закључка Дирекције за реституцију Републике Србије број 143-03-46-00-0044/2008 од 25.12.2008.године, у предмету враћања имовине црквама и верским заједницама, у нејавној седници већа одржаној дана 02.09.2010.године, донео је:

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Оспореним закључком одбачен је захтев тужиоца, за враћање двособног стана бр. ... на шестом спрату зграде, ул. ... бр. ..., у Београду, КО ..., због непостојања услова за покретање поступка.

У тужби која је поднета Врховном суду Србије у Београду дана 10.02.2009. године и код истог заведена под бројем У-914/09, тужилац оспорава законитост оспореног решења због погрешне примене закона, повреде правила поступања и погрешно утврђеног чињеничног стања. Наводи да је тужени орган правилно констатовао чињенице: да је пок. А.А. својим тестаментом одредио оснивање задужбине под називом „Задужбина А.А.“, да је актом надлежног Министарства просвете из 1937. године одређено образовање задужбине под тим називом, над којим ће управу водити Јеврејско женско друштво, да је актом Савета за школство од 18.9.1957.године одређено да управу над задужбином наставља Женска секција при Јеврејској општини Београд и да је непокретност чији се враћање тражи експроприсана од задужбине А.А. актом Градске експропријационе комисије у Београду од 25.10.1948. године, али да је на тако утврђено чињенично стање погрешно применио одредбе Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама.Указује да је одбацивање захтева, уз образложење туженог да иста није одузета од цркве или верске заједнице, већ од задужбине (као правног лица), а без предходног утврђивања сврхе и циља оснивања задужбине односно утврђивања правне природе саме задужбине као такве, представља разлог за поништај оспореног решења. У тужби даље наводи да квалификацију једне задужбине, као задужбине верске заједнице у битном детерминишу циљ и сврха оснивања задужбине или фонда, односно одређивање начина на који ће се њима управљати, користити имовина и распоређивати корист остварена коришћењем те имовине. Сагласно изнетом, јасно је да је предметна имовина у моменту одузимања била власништво задужбине, која по својој правној природи представља задужбину верске заједнице будући да је из исправе о њеном оснивању јасно одређен начин на који ће се вршити расподела прихода остварених искоришћавањем имовине. Стога је став туженог органа о томе да нису испуњени услови за вођење поступка неоснован. Са изложеног предлаже да суд тужбу усвоји и побијани закључак поништи и сам реши ову управну ствар усвајањем захтева и враћањем предметне непокретности, или предмет врати туженом органу на поновни поступак и одлучивање.

Тужени орган је у одговору на тужбу, остао при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да Врховни суд тужбу одбије као неосновану.

Управном суду су дана 01.01.2010. године, на основу члана 89. и члана 90. став 1. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08 и 104/09), уступљени предмети

Врховног суда Србије и окружних судова у којима до 31.12.2009. године није донета коначна одлука, а за које је надлежан Управни суд, сагласно члану 29. став 1. истог Закона.

По разматрању списка предмета, оцени навода у тужби и одговору на тужбу, на основу одредбе члана 77.став 1. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС" бр.111/09), по правилима поступка прописаних одредбама Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ" бр.46/96), Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Из списка предмета ове управне ствари произлази да је у поступку који је претходио доношењу оспореног закључка утврђено је да је овде тужилац, Јеврејска општина Београд у складу са Законом о враћању(реституцији) имовине црквама и верским заједницама поднела захтев за враћање одузете непокретне имовине - стана број ... у стамбеној згради број ... у улици ... у Београду изграђеној на кп. бр. ... КОУз захтев су поднети и одговарајући докази.

Из поднетих доказа утврђено је да је непокретност која је предмет захтева за реституцију била својина сада пок. А.А. бив.из Београда. У поступку расправљања заоставштине пок.Коена, код Среског суда за град Београд на записник О бр.224/34-2 од 11.6-1934.године, обзнањен је тестамент који је исти сачинио, и којим је одредио да за случај његове смрти од целокупног његовог покретног и непокретног имања образује задужбина која ће носити његово име, над којом ће водити управу Јеврејско женско друштво Београд на начин ближе описан у тестаменту. Министарство просвете својим актом број 5251 од 13.10.1937.године одобрило је оснивање Задужбине под именом „Задужбина А.А.“. Из решења Комисије за експропријацију НО Среза Београд број 1080/49 од 25.10.1948. године види се да је имовина која је предмет захтева за реституцију експроприсана у корист Државе за потребе града Београда, а да је Актом Министарства просвете број 5251 од 13.10.1937.године одобрено је оснивање Задужбине под именом „Задужбина А.А.“.

Одредбом члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“ број 46/2006) прописано је између осталог да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава.

Чланом 9 став 1. Закона о црквама и верским заједницама прописано је да цркве и верске заједнице које су регистроване у складу са овим законом имају својство правног лица, а чланом 26. став 1. истог закона прописано је да цркве и верске заједнице обезбеђују средства за обављање своје делатности од прихода из сопствене имовине, задужбина, легата и фондова, наслеђивања, поклона и прилога, и других правних послова и делатности на непрофитним основама.

Чланом 4. став 1. Закона о задужбинама, фондацијама и фондовима („Службени гласник СРС“ број 59/89) прописано је да задужбине могу основати физичка лица сопственим средствима, чланом 8. став 1. истог закона прописано је да уписом у регистар, задужбина, фондација и фонд стичу својство правног лица, а чланом 12. истог закона прописано је да задужбине, фондације и фондови могу располагати правима средствима и имати непокретне или покретне ствари.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари Управни суд налази да се ради о задужбини која је настала поклањањем имовине у приватној својини ради постизања одређених друштвено корисних циљева, па као таква представља установу која има својство правног лица. Суд сматра да задужбина представља специфичну установу грађанског права, а та специфичност огледа се у томе што задужбина не припада у правном смислу те речи ни појединцу, ни друштву, него се само наменски даје на коришћење друштву. Поклањање имовине има за циљ испуњење налога задужбинара ради постизања друштвено корисног циља, а не стицање права својине на тој имовини од стране лица одређеног да управља задужбином. Стога мотив задужбинара, како то сматра тужени, не одређује нити утиче на стицање права својине, па је по оцени Управног суда, правилно поступио тужени орган када је одбацио захтев тужиоца налазећи да иста није титулар права својине на непокретној имовини која је предмет захтева за реституцију, јер се у овом случају не ради о верској задужбини која је предмет враћања по одредбама члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, већ о световној задужбини.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у диспозитиву пресуде, применом одредби члана 41. став 2. Закона у управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), који се примењује сходно чл. 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 02.09.2010.године, II 1 У.7063/10 (2009)

Записничар
Небојша Стојановић,с.р.

Председник већа-судија
Деса Симић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КО